



Beheerpakketten ANLb 2026 Open akkerland

Inhoudsopgave

14. Stoppelland.....	3
15. Wintervoedselakker	4
16. Vogelakker	6
19. Kruidenrijke akkerranden.....	8
19b Groene braak.....	10
24. Struweelrand – zoomvegetatie	12
40. Vogelgraan met stoppel	13
50. Vogelvriendelijke eiwitgewassen	15

14. Stoppeland

Introductie

Stoppel, met name hoge stoppel, is waardevol voor akkervogels, zeker in combinatie met andere vormen van akkervogelbeheer in de omgeving. Akkervogels vinden hierin dekking én voedsel in de winter. Als stoppel of gewasresten door de winter ongestoord kan blijven liggen is dat heel aantrekkelijk voor zaadeters als veldleeuwerik, patrijs, geelgors en kneu, maar ook voor muizeneters als torenvalk, blauwe kiekendief en uilen.

Een graanstoppel die tot en met het volgende groeiseizoen blijft liggen, biedt daar bovenop opgroei- en foerageergelegenheid voor akkervogels.

Beheer

- Minimaal 90% van de oppervlakte bestaat vanaf de oogstdatum tot 1 februari uit gewasresten afhankelijk van pakketvariant;

Beheervoorschriften

- Gedurende de aanwezigheid van de stoppels of gewasresten wordt een rustperiode aangehouden. Bewerkingen in de oppervlakte en bemesting zijn alleen toegestaan in overleg met het collectief;
- Chemische onkruidbeheersing is enkel mogelijk conform het 'Protocol gebruik herbiciden open akkerland' bij agrarisch natuurbeheer;
- Geen maïsstoppel.

Pakketvarianten en tarieven

Pakketcode	Pakketnaam (per ha)	Tarief (per ha)
14c	Gewasresten en -stoppels als wintervoedsel: oogstresten/stoppels van suikerbieten, aardappelstoppels, vezelhennep, koolzaad, winterwortel, wortelpeterselie, knolselderij, witlof en/of pastinaak zijn beschikbaar van 1 december tot 1 februari	€ 180,-
14d	Winterstoppel: graanstoppel als gewasrest tot 1 februari	€ 180,-

15. Wintervoedselakker

Introductie

Een wintervoedselveldje is een perceel of strook waar granen en andere zaaddragende planten (bijvoorbeeld bladrammenas) niet worden geoogst of ondergeploegd, maar tot ver in de winter blijven staan. Ze vormen in de herfst en winter een rijke voedselbron voor vogels en bieden ook dekking.

Belangrijk is dat er op tijd gezaaid wordt, zodat de planten tot zaadzetting komen.

Vogels komen in grote aantallen op deze wintervoedselveldjes af. Niet alleen zaadetende soorten (patrijs, geelgors, vink, kneu, keep, groenling), maar ook roofvogels (torenvalk, buizerd, blauwe kiekendief, ransuil, velduil) die hier muizen en zangvogels vangen.

Beheereis

- Minimaal 90% van de oppervlakte bestaat van 1 juli tot 1 april uit zomergraan, wintergraan, bladrammenas, kruiden of een combinatie van deze gewassen;

Beheervoorschriften

Inzaaien:

- Er wordt ingezaaid met het door AND geleverd zaaizaadmengsel, 100 kg/ha;
- 15b: inzaaien tussen 1 en 15 juni. Bedekking tussen 1 juli en 1 april met AND mengsel;
- 15b.4.01: inzaaien tussen 1 en 15 juni. Bedekking tussen 1 juli en 1 april met afgewisseld stroken AND mengsel 75% en bladrammenas 25%. De zaden van bladrammenas zijn oliehoudend, kennen een grote kiemkracht, dus houd daar rekening mee in uw bouwplan;
- Het hoofdbestanddeel van wintervoedselakkers zijn granen die in de winter en het vroege voorjaar voor dekking en voedsel zorgen. Voedsel bestaat hoofdzakelijk uit graankorrels en zaden. Kruiden worden slechts ingezaaid wanneer die een bijdrage aan het wintervoedsel leveren en het graan niet verdringen;
- De stroken bladrammenas mogen met 1 enkele soort naar keuze worden ingezaaid;
- Een wintervoedselakker kan meerdere jaren op één plek liggen, maar planten met zaden, zoals granen, nemen wel snel af en vergrassing neemt toe. Daarom in overleg met het collectief op tijd rouleren;
- Omvang: liever meerdere kleine (max ca 1-1,5 ha) dan enkele grote wintervoedselakkers;
- Ligging: voor zaadetende vogels zijn bomen, opgaande begroeiing en struikgewas langs de wintervoedselakker van meerwaarde, omdat deze voor beschutting tegen predatie zorgen ;

Onkruidbeheersing, bemesting, beweiding en betreding

- Signaleer als goed beheerder tijdig of kruiden en graan goed opkomen en of dat er onkruiddruk ontstaat, zodat er eventueel maatregelen genomen kunnen worden;
- Gedurende de aanwezigheid van het wintervoedsel wordt een rustperiode aangehouden. Bewerkingen zijn alleen toegestaan in overleg met het collectief;
- Bemesting is toegestaan, omdat dit de zaadzetting en daarmee het ecologische functioneren van dit beheerpakket ondersteunt;
- Mechanische en chemische onkruidbeheersing zijn niet toegestaan (om insectenrijkdom te bevorderen), met uitzondering van pleksgewijze bestrijding;

- Pleksgewijze bestrijding van haarden van probleemonkruiden zoals akkerdistel, ridderzuring, jacobskruid en brandnetel is alleen toegestaan met een rugspuit (driftvrij) op maximaal 10% van de beheereenheid en pas na overleg met het collectief;
- De beheereenheid mag niet worden beweide;
- De oppervlakte mag wel worden meegenomen als mestplaatsingsruimte, echter de precieze invulling daarvan wordt in de loop van 2024 bekend;
- Perceel mag niet worden bereden (toegangspad) en niet als wendakker worden gebruikt om schade aan de vegetatie of verstoring van broedende vogels te voorkomen;
- De beheereenheid is vrij van slootafval.

Advies

- Zorg ervoor dat er tussen 1 juni en 15 juni gezaaid wordt, zodat het gewas later in het seizoen tot bloei en zaadzetting kan komen;
- Maak gebruik van een vals zaaibed tegen ongewenst onkruid.

Pakketvarianten en tarieven

Pakketcode	Pakketnaam	Tarief (per ha)
15b	Wintervoedselakker 1 juli tot 1 april	€ 2.450,-

16. Vogelakker

Introductie

Vogelakkers zijn bedoeld voor muizenetende roofvogels en uilen, maar ook broedende veldleeuweriken en overwinterende akkervogels worden door Vogelakkers aangetrokken.

Het aandeel luzerne of grasklaver in de vogelakker bedraagt 2/3 deel van de oppervlakte, het aandeel natuurbraak 1/3. De stroken met luzerne of grasklaver worden maximaal 4 keer gemaaid en kunnen worden benut als groenvoer in de veehouderij. Bij het maaibeheer wordt rekening gehouden met de broedcyclus van de veldleeuwerik. Graan- en braakstroken kunnen fungeren als wintervoedsel voor vogels en worden dus niet geoogst of gemaaid.

Om goed te functioneren moeten vogelakkers meerdere jaren op dezelfde plek liggen, zodat de muizenpopulatie zich kan opbouwen. Voor het laatste jaar kan pakket b gebruikt worden, zodat in het najaar de grond bewerkt kan worden.

Een vogelakker is een volveldse, meerjarige maatregel die bestaat uit een afwisseling van:

- stroken met een meerjarig eiwitgewas, bij voorkeur Luzerne of anders grasklaver;
- stroken natuurbraak ingezaaid met een mengsel van grassen, granen en kruiden.

Beheereisen

- Minimaal 90% van de oppervlakte bestaat van 1 juni tot 31 december (of bij pakket b tot 1 september) uit de volgende gewassen: granen (niet zijnde maïs of graanstoppel), ingezaaide kruiden, eiwitgewassen (luzerne, rode klaver, bladrammenas, of een combinatie van deze);

Beheervoorschriften

Inzaaien

- De strook met natuurbraak/graan wordt ingezaaid met een door AND geleverd meerjarig mengsel;
- Het aandeel luzerne of grasklaver in de vogelakker bedraagt ongeveer 2/3 van de oppervlakte, het aandeel natuurbraak 1/3. De eiwitgewassen en natuurbraak worden in stroken naast elkaar geteeld. Eventueel kan een deel van de braakstroken hoofdzakelijk uit graan bestaan als wintervoedsel;
- Vogelakkers liggen meerjarig op één plek en worden daarna verplaatst, om voldoende kwaliteit in het gewas te houden. In het laatste jaar kan pakket b worden gebruikt: **Na 1 september** kan het perceel klaar worden gemaakt voor een nieuwe teelt of vernieuwing van de vogelakker;

Maaien

- De luzerne wordt jaarlijks minimaal 1, maximaal 4 keer per kalenderjaar gemaaid en afgevoerd. De maaidata worden afgestemd op de (broedende) vogels, de eerste maaibeurt vindt na **15 juni** plaats en worden er minimaal 45 dagen tussen de maaibeurten aangehouden;
- 20-70% van de natuurbraak dient vanaf het 2^e beheerjaar ten minste twee maal te worden gemaaid tussen 1 maart en 15 september, waarbij de voorkeur geniet om buiten het broedseizoen (d.w.z. vóór 1 april en/ of na 1 augustus) te sinusmaaien;



Onkruidbeheersing, bemesting, beweiding en betreding

- Signaleer als goed beheerder tijdig of kruiden en graan goed opkomen en of er onkruiddruk ontstaat, zodat er eventueel tijdig maatregelen genomen kunnen worden;
- Mechanische en chemische onkruidbeheersing zijn niet toegestaan (om insectenrijkdom te bevorderen), met uitzondering van pleksgewijze bestrijding;
- Pleksgewijze bestrijding van haarden van probleemonkruiden zoals akkerdistel, ridderzuring, jacobskruiskruid en brandnetel is alleen toegestaan met een rugspuit (driftvrij) op maximaal 10% van de beheereenheid en pas na overleg met het collectief;
- De oppervlakte mag alleen binnen 2 dagen na een maaibeurt worden bemest op het gedeelte met luzerne. Als er bemest wordt, is alleen rundermest toegestaan. Andere vormen van dierlijke mest en kunstmest zijn niet toegestaan; oppervlakte pakket 19a mag wel worden meegenomen als mestplaatsingsruimte
- De beheereenheid mag niet worden beweid;
- Perceel mag niet worden bereden (toegangspad) en niet als wendakker worden gebruikt om schade aan de vegetatie of verstoring van broedende vogels te voorkomen;
- De beheereenheid is vrij van slootafval.

Advies

- Ligging van de vogelakker: in de open ruimte, niet te dicht bij de boerderij of andere bebouwing in verband met verstoring;
- Sinusmaaien levert een grote bijdrage aan de biodiversiteit, biedt meer dekkingsmogelijkheden voor vogels en kuikens, vermindert predatie. Varieer tijdens het maaien ook met verschillende hoogte in maaien.

Pakketvarianten en tarieven

Pakketcode	Pakketnaam	Tarief (per ha)
16a	Vogelakker, meerjarig	€ 2.300,- (contractstop)
16b	Vogelakker, meerjarig – laatste jaar	€ 2.300,- (contractstop)

19. Kruidenrijke akkerranden

Introductie

Beheerde akkerranden kunnen verschillende functies hebben. Ze kunnen dienen als broed-, schuil- en foerageergebied voor akkervogels, zoals de Grauwe Kiekendief, Veldleeuwerik en Patrijs. Dit is vooral aan de orde in grootschalige open akkerbouwgebieden, met voldoende brede randen. In kleinschalige landschappen kunnen akkerranden echter ook een belangrijke functie hebben, als voedselbron en schuilgelegenheid voor diverse soorten vogels, zoogdieren, insecten, reptielen en amfibieën. Tenslotte kunnen akkerranden langs waterlopen dienen als middel om drift bij chemische bestrijding in de akker naar de waterloop toe te verminderen. De natuurlijke vijanden die al dan niet ingezaaide kruiden aantrekken kunnen bovendien bijdragen aan een verminderde noodzaak voor chemische bestrijding.

In akkerranden wordt geen gewas geteeld. Ze zijn ingezaaid met een mengsel van kruiden en granen. Ze worden niet bemest en niet bespoten. Akkerranden brengen het mozaïekpatroon terug in het cultuurlandschap en zijn positief voor akkervogels. Vanwege de geringere bodemverstoring en de grotere bufferwerking boeken brede, meerjarige akkerranden beter natuureresultaat dan smalle, eenjarige randen.

Beheereis

Minimaal 90% van de oppervlakte bestaat van 1 juni tot 1 september uit een combinatie van granen (niet zijnde maïs of graanstoppel), ingezaaide kruiden, eiwitgewassen (luzerne, rode klover) of een combinatie van deze, maar nooit uit enkel granen.

Beheervoorschriften

Inzaaien:

- Inzaaien met het AND zaadmengsel, 25 kg/ha;
- Er wordt ingezaaid in het najaar tenzij dit onmogelijk is vanwege de aanwezige hoofdteelt;
- Bij vernieuwing van een meerjarige rand in het najaar wordt er tussen 15 augustus en 15 oktober gezaaid;
- Een akkerrand in **Open Akkerland** is minimaal 9 meter breed of minimaal 6 meter aan beide kanten van een sloot (bij elkaar 12 meter);
- Een akkerrand voor **Categorie water** is 3-4m breed en ligt langs een watervoerende sloot;
- Een akkerrand in **Dooradering** heeft een breedte van 6, 9 of 12 meter en ligt langs een sloot of houtopstanden;
- Een akkerrand in open akkerland kan langs de rand van een perceel liggen, maar ook dwars over het perceel, bijvoorbeeld voor randen ten behoeve van de functionele agrobiodiversiteit (vaak gericht op plaag onderdrukkende insecten);
- Akkerranden liggen bij voorkeur 2 jaar (daarna vernieuwen of rouleren).

Maaien

- De beheereenheid dient jaarlijks ten minste tweemaal te worden gemaaid buiten de rustperiode van 15 april en 1 augustus;
- Als er gemaaid wordt, houd rekening met wild en broedende vogels; ,maai niet als de kans bestaat dat deze aanwezig zijn;

- Delen die opnieuw zijn ingezaaid hoeven in het voorjaar niet te worden gemaaid. Bij voorkeur past u sinusmaaieren toe. Dit maaien gebeurt evenwichtig verdeeld over de beheereenheid. Mocht bij extreme gevallen van veronkruiding maaien in de broedperiode noodzakelijk zijn, dan moet in overleg met AND van te voren de kruidenrijke akkerrand zorgvuldig worden nagezocht op broedgevallen;
- Bij maaierwerkzaamheden wordt het maaisel binnen een maand afgevoerd. In overleg met Agrarische Natuur Drenthe kan er voor worden gekozen om het maaisel niet of later af te voeren.

Onkruidbeheersing, bemesting, beweiding en betreding

- Signaleer als goed beheerder tijdig of kruiden en graan goed opkomen en of er onkruiddruk ontstaat, zodat er eventueel tijdig maatregelen genomen kunnen worden;
- Mechanische en chemische onkruidbeheersing zijn niet toegestaan (om insectenrijkdom te bevorderen), met uitzondering van pleksgewijze bestrijding;
- Pleksgewijze bestrijding van haarden van probleemkruiden zoals akkerdistel, ridderzuring, jacobskruiskruid en brandnetel is alleen toegestaan met een rugspuit (driftvrij) op maximaal 10% van de beheereenheid en pas na overleg met het collectief (enkel buiten de eventuele bufferstrook GLMC4);
- De beheereenheid mag niet worden beweide en/of bemest;
- De oppervlakte mag wel worden meegenomen als mestplaatsingsruimte, echter de precieze invulling daarvan wordt in de loop van 2024 bekend;
- Perceel mag niet worden bereden (toegangspad) en niet als wendakker worden gebruikt om schade aan de vegetatie of verstoring van broedende vogels te voorkomen;
- De beheereenheid is vrij van slootafval.

Advies

Sinusmaaieren levert een grote bijdrage aan de biodiversiteit, biedt meer dekkingsmogelijkheden voor vogels en kuikens en vermindert predatie. Varieer tijdens het maaien ook met verschillende hoogte in maaien. Het maaisel van de beheerde kruidenrijke akkers kan gebruikt worden voor bodemverbetering via compostering of als bokashi.

Pakketvarianten en tarieven

Pakketcode	Pakketnaam	Tarief (per ha)
19a	Kruidenrijke akkerrand	€ 2.550,-

19b Groene braak

Introductie

Groene braak zorgt voor een mozaïekpatroon in het cultuurlandschap en zijn positief voor flora en fauna. Groene braak kan evenals kruidenrijke akkerranden (pakket 19a) dienen als broed-, schuil- en foerageergebied voor insecten, akkervogels, zoogdieren, reptielen en amfibieën. Om succesvol te zijn voor bij voorbeeld de leeuwerik en soorten als kwartel of bosrietzanger, voldoet een afgewogen maaibeleid voor het optimaliseren van nest-, uitloop- en foerageergebied. Naast de ecologische meerwaarde dient dit pakket (evenals pakket 19a) om drift en afspoeling van middelen en meststoffen richting de waterloop te voorkomen. Qua effectiviteit op vermindering van middelenemissies zijn beide pakketten gelijkwaardig aan elkaar.

Beheereis

- De beheereenheid mag niet worden beweid en/of bemest en niet als wendakker worden gebruikt en is vrij van slootafval.
- De beheereenheid mag alleen worden bereden bij het maaien en slootschonen.
- Minimaal 90% van de oppervlakte bestaat uit een combinatie van gras/groene braak.

Beheervoorschriften

- Groene braak in **Open akkerland** ligt op moerige grond, en is in Open Akkerland minimaal 9 m breed of minimaal 6 meter aan beide kanten van een sloot maar kan ook volvelds zijn;
- Groene braak voor **Categorie Water** is 3 m breed en ligt langs een watervoerende sloot;
- Groene braak in **Dooradering** heeft een breedte van 6, 9 of 12 meter en ligt langs een sloot of houtopstanden;

Maaien

- Eerste maaibeurt: Eind februari/begin april is de eerste maaibeurt;
- Tweede maaibeurt: na controle op nesten, wordt half juni gemaaid waarbij de eerste meter van de buitenste rand niet meegemaaid wordt om schuilgelegenheid in stand te houden voor jonge vogels. Let op: de tweede maaibeurt hoeft niet uitgevoerd te worden bij een 3 meter brede rand welke grenst aan een sloot;
- Derde maaibeurt: Eind oktober/begin november wordt voor de derde keer gemaaid. Waar mogelijk tegelijkertijd met het schonen van de watergang. Bij schonen van de watergang de verspreider inzetten om het maaisel uit te strooien over het naastgelegen land (of binnen 2 weken uit de rand halen);
- Bij maaierwerkzaamheden wordt het maaisel bij voorkeur binnen een maand afgevoerd. In overleg met Agrarische Natuur Drenthe kan er voor worden gekozen om het maaisel niet of later af te voeren.

Onkruidbeheersing, bemesting, beweiding en betreding

- Pleksgewijze beheersing van haarden van probleemonkruiden zoals akkerdistel, ridderzuring, jakobskruid en brandnetel is alleen toegestaan met een rugspuit (driftvrij) op maximaal 10% van de beheereenheid en pas na overleg met het collectief.

Pakketvarianten en tarieven

Pakketcode	Pakketnaam	Tarief (per ha)
19b	Groene braak	€ 1.750,-

24. Struweelrand – zoomvegetatie

Introductie

Een struweelrand is een lijnvormig begroeiing van ruigte en struiken. De struweelrand kan zich ontwikkelen vanuit een extensief beheerde situatie of worden aangeplant. Afhankelijk van het beheer ontstaan dan randen die vooral bestaan uit ruigtekruiden, struiken of een combinatie van beide. Een struweelrand kan vrij liggend zijn, bijvoorbeeld bij een graslandperceel, maar ook tegen een ander element aanliggen, bijvoorbeeld als overgang naar het aangrenzende intensiever gebruikte landbouwperceel. Door het extensieve beheer van deze randen is er veel rust en dekking. Bloeiende ruigtekruiden trekken veel insecten en daarmee vogels. Solitaire struiken zijn voor vogels ideale uitkijk- en zangposten en bieden nestgelegenheid.

Beheereisen

- Minimaal 1% tot maximaal 40% van het beheer is jaarlijks gesnoeid;
- Snoeiwerkzaamheden worden jaarlijks uitgevoerd van 1 januari tot en met 14 maart;
- Het snoeiafval is verwijderd of op rillen gelegd in het element;
- Minimaal 5% tot maximaal 35% van het beheer is jaarlijks geschoond of gemaaid;
- Het maaiafval is verwijderd.

Beheervoorschriften

- Bij nieuwe aanplant worden twee verspringende rijen met een meter tussenruimte in lengte en breedte aangeplant;
- De houtige soorten worden periodiek teruggezet en de struiken, ruigte of grasvegetatie in de zoom wordt gefaseerd gemaaid. Waarbij ieder jaar een deel blijft staan;
- Snoeihout mag op stapels of ruggen in het element worden verwerkt voor zover dat het element en de begroeiing niet schaadt;
- Chemische onkruidbeheersing is niet toegestaan, m.u.v. voor pleksgewijze bestrijding van haarden van probleemkruiden zoals akkerdistel, ridderzuring, jacobskruid en brandnetel;
- Bescherm het element tegen schade als gevolg van beweiding of bewerking op aangrenzende gronden;
- Bemesting is niet toegestaan;
- Sloopmaaisel, bagger, maaisel en tuinafval mogen niet verwerkt worden in de beheereenheid;
- Maak gebruik van autochtone, inheemse soorten;
- Ongewenste houtsoorten mogen via uitgraven, mechanische of stobbenbehandeling worden bestreden.

Meldingen

Meld uw onderhoud binnen 7 kalenderdagen na uitvoeringsdatum via [mijnboerennatuur](https://mijnboerennatuur.nl). U kunt ook contact opnemen met een van de medewerkers.

Pakketvarianten en tarieven

Pakketcode	Pakketnaam	Tarief (per ha)
24	Struweelrand - zoomvegetatie	€ 2.500,-

40. Vogelgraan met stoppel

Introductie

In dit beheerpakket wordt graanteelt aangepast aan vogels in het gebied. Dat betekent dunner zaaien, beperken van grondbewerking en chemie. Combinatie met stoppel zorgt vervolgens voor dekking gedurende het hele jaar. Er wordt wel geoogst.

Boekweit is een ideaal gewas dat zowel landbouwkundig als voor de natuurwaarde zeer interessant is. Honingbijen, maar ook wilde bijen en zweefvliegen worden aangetrokken. De open structuur in augustus is gunstig voor loopkevers. Boekweit behoeft amper bemesting, en geen insecticiden en herbiciden. Kenmerk van de boekweitteelt is dat het relatief laat wordt gezaaid (na IJsheiligen, medio mei) en tot aan de oogst (eind augustus) uitbundig bloeit. In augustus kent het gewas een open structuur waardoor het een prima schuil en foerageer gelegenheid biedt.

Beheereis

- Minimaal 90% van de oppervlakte bestaat van 1 juni tot 15 maart uit graan (geen mais), boekweit of gezaaide kruiden of gewasrest graanstoppel (geen mais) of een combinatie. Na de oogst inzaaien met groenbemester, bijvoorbeeld bladrammenas of Japanse haver 25 kg p/ha.

Beheervoorschriften

Inzaaien

- De graanstoppel of boekweitstoppel blijft tot 15 maart staan.
- Voorafgaand aan de inzaai wordt geen kerende grondbewerking uitgevoerd;
- Inzaaihoeveelheid van graan van maximaal 190 zaden per m², oftewel 76 kg/ha;
- Inzaai van graan op regels met een afstand van minimaal 19 cm;
- Najaarsinzaai in geval van wintertarwe of wintergerst heeft voorkeur;
- Boekweit wordt vanaf half mei ingezaaid met een regelafstand van 22 – 25 centimeter;
- Bij boekweit wordt tijdens de hoofdbloei voor een periode van maximaal 3 weken een bijenvolk geplaatst voor de bestuiving;
- Vogelgraan dient op minstens 500 meter van een verstoringskern te liggen;
- Het perceel is maximaal 4 hectare en dient langs 1 lange en 1 korte zijde gecombineerd te worden met een kruidenrijke akkerrand van minimaal 9 meter breed.

Onkruidbeheersing, bemesting, beweiding en betreding

- Signaleer als goed beheerder tijdig of kruiden en graan goed opkomen en of er onkruiddruk ontstaat, zodat er eventueel maatregelen genomen kunnen worden;
- Mechanische onkruidbeheersing is niet toegestaan na inzaaien;
- Gebruik van insecticiden is niet toegestaan;
- Bewust gebruik van herbiciden/fungiciden is toegestaan in dit pakket, zodat er graan of boekweit geoogst kan worden, en zodat het past binnen een gangbaar bouwplan (enkel buiten de eventuele bufferstrook GLMC4);
- Gebruik van sleepslang bij het uitrijden van drijfmest is niet toegestaan;
- Beheereenheid mag niet worden beweide;

- Perceel mag niet worden bereden (toegangspad) en niet als wendakker worden gebruikt om schade aan de vegetatie of verstoring van broedende vogels te voorkomen.

Advies

- Het pakket kan meerdere jaren achtereenvolgend op één perceel liggen, maar om onkruidproblemen te voorkomen helpt het om het beheerpakket te rouleren, zodat de grond goed bewerkt kan worden.
- De opslag van boekweit kan gedeeltelijk fungeren als vanggewas
- Bij de inzaai van de groenbemester voorbereiden met eg of weidesleep en inzaaien met kunstmeststrooier. Hierdoor blijft de stoppel in takt.

Pakketvarianten en tarieven

Pakketcode	Pakketnaam	Tarief (per ha)
40a	Vogelgraan met stoppel	€ 1.400,-

50. Vogelvriendelijke eiwitgewassen

Introductie

Eiwitgewassen hebben meerwaarde voor akkervogels. Eiwitgewassen die pas gemaaid zijn, hebben een grote aantrekkingskracht op veldleeuweriken. Bij een regulier maairegime is de rustperiode te kort voor leeuweriken om de jongen groot te brengen, waardoor reguliere teelt een ecologische val is. Door een aangepast maairegime aan te houden, zijn deze eiwitgewassen wel geschikt als broedhabitat voor veldleeuweriken en kwartelkoning.

Om te broeden wordt de eerste maaibeurt in luzerne uitgesteld tot minimaal 15 juni. Tussen de eerste en tweede maaibeurt wordt een periode van minimaal 7 weken rust aangehouden. Voor percelen waar ook kwartelkoningen gedurende de rui blijven, wordt 10 weken rust aangehouden tussen de eerste en de tweede maaibeurt.

Een aantal eiwitgewassen zijn vanwege de structuur en het feit dat ze tot bloei komen aantrekkelijk voor akkervogels, zeker in combinatie met akkerranden en andere permanente akkerhabitats. In dit beheerpakket is daarom ook de teelt van veldbonen en erwten opgenomen. De data waartussen het gewas aanwezig moet zijn, zijn afgestemd op de teelt van deze gewassen.

Beheereisen

- Pakket a en b: Minimaal 90% van de oppervlakte bestaat van 1 juni tot 15 augustus uit luzerne;
- Pakket c: Minimaal 90% van de oppervlakte bestaat van 1 juni tot 15 juli uit erwten of winterveldbonen;
- Pakket d: Minimaal 90% van de oppervlakte bestaat van 1 juni tot 15 augustus uit zomerveldbonen;

Beheervoorschriften

- Pakket a: De periode dat luzerne er staat is het minimum, dit biedt gelegenheid voor inzaaien en eventueel na het laatste jaar het gewas te vernieuwen;
- Variant a en b: Er wordt voor het maaien gecontroleerd op nesten of op aanwezigheid van ruiende kwartelkoningen;
- Pakket a: Maairegime: eerste maaibeurt niet voor 15 juni. Tussen de eerste en tweede maaibeurt wordt een periode minimaal 7 weken rust aangehouden;
- Pakket b: Maairegime: eerste maaibeurt niet voor 15 juni. Tussen de eerste en tweede maaibeurt wordt een periode minimaal 10 weken rust aangehouden;
- Pakket a en b: Direct na de eerste snede eventueel bemesten met vaste mest (enkel buiten de eventuele bufferstrook GLMC4);
- Alle varianten: Chemische onkruidbeheersing is enkel mogelijk conform het 'Protocol gebruik herbiciden pakketten open akkerland' bij agrarisch natuurbeheer;
- Gebruik van insecticiden is niet toegestaan;
- Mechanische onkruidbeheersing is niet toegestaan na inzaaien;
- Bewust gebruik van herbiciden/fungiciden is toegestaan in dit pakket, zodat er geoogst kan worden, en zodat het past binnen een gangbaar bouwplan (enkel buiten de eventuele bufferstrook GLMC4);

Pakketvarianten en tarieven

Pakketcode	Pakketnaam	Tarief (per ha)
50a	Luzerne met aangepast maaieregime (broedhabitat): vanaf 15 juni	€ 1.500,-
50b	Luzerne met aangepast maaieregime (broed- en ruihabitat): vanaf 15 juni	€ 1.540,-
50c	Vogelvriendelijke teelt eiwitgewas (vroeg)	€ 2.000,-
50d	Vogelvriendelijke teelt eiwitgewas (laat)	€ 1.900,-